

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6S/261/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020201710
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marián Degma
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1020201710.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave ako správny súd v právnej veci žalobcu: BEACH CLUB KOŠICE s. r. o., so sídlom Slovenská 26, 040 01 Košice, IČO: 47 240 032, v zastúpení: JUDr. Ladislav Mikloš, advokát, so sídlom Tyršovo nábrežie 1679/7, 040 01 Košice, IČO: 31 309 909, proti žalovanému: Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, so sídlom Trnavská cesta č. 52, 826 45 Bratislava IČO: 00 607 223, v konaní o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného sp. zn.: OLP/8326/2020 zo dňa 14.10.2020 jednohlasne, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave žalobu o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Bratislave návrh žalobcu na prerušenie konania z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Žaloba

1. V zákonnej lehote podanou správnu žalobou zo dňa 11.12.2020 doručenou Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj správny súd) sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia ako nezákonného opatrenia sp. zn.: OLP/8326/2020 zo dňa 14.10.2020 vydaného Úradom verejného zdravotníctva SR (ďalej aj len napadnuté opatrenie) a žiadal priznať náhradu trov konania.

2. Žalobca považoval napadnuté opatrenie za nezákonné, likvidačné, vydané bez odborného posúdenia na dopady v oblasti ekonomicko - hospodárskej, sociálnej, kultúrno - športovej a dopady na psychiku obyvateľstva. Tiež ho považoval za vydané v rozpore s Ústavou SR, Listinou základných práv a slobôd a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v rozpore s oprávneniami žalovaného.

3. Pri opise skutkového stavu veci žalobca uviedol, že žalovaný z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 počas núdzového stavu vydal podľa § 5 ods. 4 písm. j) a písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon, resp. zákon č. 355/2007 Z. z.) napadnuté opatrenie, ktorým v jeho časti „B“ nariadil pre prevádzkovateľov verejného stravovania dodržiavať hygienické opatrenia podľa § 48 ods. 4 písm. a) a e) zákona, a to hlavne: obmedziť otváracie hodiny do 22.00 hod., pokrmy a nápoje podávať zabalené pre odber so sebou, s výnimkou podávania pokrmov a nápojov v exteriérových častiach prevádzky, pokrmy a nápoje nie je možné konzumovať v interiérových častiach prevádzky. V časti „D“ napadnutého opatrenia žalovaný podľa § 48 ods. 4 písm. d) zákona zakázal všetkým osobám usporadúvať hromadné podujatia športovej, kultúrnej, zábavnej spoločenskej, či inej povahy v jednom okamihu v počte nad 6 osôb. Žalovaný napadnuté opatrenie odôvodnil tým, že vláda Slovenskej republiky vyhlásila mimoriadnu situáciu od 12.03.2020 od 06.00 hod. z dôvodu ohrozenia verejného zdravia a že prijímaním protiepidemických opatrení možno proces šírenia nákazy eliminovať až zastaviť, pričom medzi kľúčové opatrenia

okrem štandardných hygienických opatrení je aj obmedzenie zhromažďovania osôb a obmedzenie poskytovania vybraných služieb. Zároveň bolo uvedené, že nerešpektovania napadnutého opatrenia je správnym deliktom, za ktorý príslušný Regionálny úrad verejného zdravotníctva uloží pokutu podľa § 57 ods. 41 písm. a) zákona do výšky 20 000 €.

4. Žalobca predpokladal, že na základe protestu podaného Generálnou prokuratúrou SR proti napadnutému opatreniu začal žalovaný svoje opatrenia vydávať formou vyhlášok. Ako prvou vyhláškou upravujúcou obmedzenia pri pandémii COVID- 19 bola vyhláška č. 12 zo dňa 30.10.2020.

5. Následne žalobca citoval články Ústavy SR (č. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 1, ods. 2, čl. 35 ods. 1, ods. 2, čl. 40, čl. 123, čl. 125 ods. 1 písm. b/), ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. (§ 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. g/, § 5 ods. 1, ods. 4 písm. k/, § 11 ods. 1 písm. a/, § 48 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/, § 59b ods. 1, ods. 3, § 58 ods. 5, § 63l) a § 3 ods. 2 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

6. Žalobca uviedol, že si uvedomuje, že pandémia nie je výmysel, avšak bol názoru, že ak má zastávať tvrdenie, že Slovensko je právny štát podľa čl. 1 ods. 1 ústavy, potom nemôže rešpektovať napadnuté opatrenie, tým, že sa bude obmedzovať výkon ľudských práv podľa čl. 20, čl. 35 ods. 1, že nemôže vlastniť majetok a podnikať v súlade s ustanoveniami Obchodného zákonníka.

7. Žalobca vytýkal žalovanému jeho kompetenciu rozhodovať o jeho právach konať v súlade so zákonom č. 400/2015 Z. z., v súlade so zákonom č. 575/2001 Z. z., v súlade so Štatútom pandemickej komisie bez uvedenia dátumu schválenia, pretože tento dátum žalobcovi nie je známy. Žalobca poukázal na uznesenie 318/2020 Z. z., na základe ktorého ústavný súd konštatoval, náhradu škody je možné uplatňovať voči štátu ako subjektu práva (zo dňa 13.11.2020). Tiež poukázal na stanoviská lekárov belgických, anglických, ktorí hodnotili situáciu spojenú s koronavírusom ako neadekvátnu a žalobca sa priklonil k názoru, že otázka proporcionality - teda vyváženosti je oprávnená. Žalobca sa pýtal, či je možné posudzovať úmrtnosť, alebo smrtnosť s mediálne zverejnenými údajmi. Bol názoru, že Ústava SR garantuje nezasahovanie, resp. zasahovanie do majetkových práv v rozsahu obmedzených zákonom, ktorá zasahuje do porušovania ústavných práv podľa čl. 35 ods. 1 ústavy i napriek aplikácii odseku 2 tohto článku, podľa ktorého, podľa názoru žalobcu, nie je možné tento článok vykladať s obmedzeniami podľa § 48 ods. 4 písm. c), d) a e) nie je možné vykladať, že sa zakazuje styk verejnosti alebo sa obmedzujú prevádzka zariadení v rozpore s výkladom ústavy. Podľa zákona č. 400/2015 Z. z., podľa § 2 ods. 2 predpis nižšej právnej sily ruší predpis s následkom vyššej právnej sily. Bude na posúdení súdu či toto ustanovenie napadnuté správnu žalobou je adekvátne zásahu spôsobeného napadnutým opatrením. Žalobca poukázal na skutočnosť, že opatrenie OPL/7694/2020 zo dňa 30.09.2020 bolo zrušené týmto opatrením s čím sa nevie stotožniť. Žalobca spochybnil oprávnenosť žalovaného prijímať také zásadné rozhodnutia, obmedzujúce ústavné práva (napr. právo na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy), aby žalovaný zasahoval do týchto ústavných práv. podľa žalobcu žalovaný nemá oprávnenie obmedzovať výkon ústavných práv.

8. Žalobca namietal nesprávny úradný postup a poukázal na to, že žalovaný nie je oprávnený prijímať takého oprávnenia, nakoľko má žalobca vážnu pochybnosť, či ide o akt individuálny alebo akt normatívny. Žalobca si položil otázku, či je možné, aby žalovaný na jednej strane menil svoje rozhodnutia na základe opatrení a na druhej strane menil svoje vyhlásenia na základe vyhlášok.

9. Replikou zo dňa 07.07.2021 žalobca zaujal stanovisko k vyjadreniu žalovaného k žalobe, s ktorého argumentami nesúhlasil, zotrval na svojich námietkach a navrhol konanie prerušiť podľa § 100 ods. 1 písm. b) SSP a predložiť Ústavnému súdu SR návrh na konanie o súlade právnych predpisov, či ustanovenie § 59b s použitím § 63l zákona č. 355/2007 Z. z. je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Vyjadrenie žalovaného

10. K žalobe sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 15.06.2021 a navrhol ju ako neprípustnú v zmysle § 98 ods. 1 písm. g) SSP odmietnuť.

11. K námietkam žalovaný poznamenal, že povaha opatrení ním vydaných bola už v minulosti preskúmaná Ústavným súdom SR, ktorý vo svojich rozhodnutiach jednoznačne judikoval, že opatrenia žalovaného predstavujú tzv. hybridné správne akty, t. j. individuálne právne akty s prvkami normatívneho právneho aktu.

12. V súvislosti s namietaným obmedzením práv žalovaný nepoprel, že v dôsledku opatrení ním vydaných v rámci prevencie šírenia vírusu COVID-19 došlo k negatívnemu zásahu do výkonu niektorých práv, napr. práva podnikateľ, zastával však názor, že povinnosti vyplývajúce z napadnutého opatrenia boli vzhľadom na aktuálnu pandemickú situáciu uložené v nevyhnutnom rozsahu a tento zásah sledoval legitímny cieľ, pričom bola dodržaná spravodlivá rovnováha medzi sledovaným cieľom - ochrana života a zdravia a právami dotknutých subjektov. Mal za to, že neprijatie opatrení proti šíreniu ochorenia Covid-19 by znamenalo porušenie ústavného záväzku Slovenskej republiky chrániť život a zdravie osôb žijúcich na jej území (porušenie čl. 40 Ústavy SR).

13. Žalovaný poukázal na to, že právomoc nariaďovať opatrenia pri ohrození verejného zdravia majú viaceré orgány verejného zdravotníctva - Úrad verejného zdravotníctva SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, regionálne úrady verejného zdravotníctva. Ustanovenie § 48 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. explicitne zakotvuje právomoc žalovaného nariaďovať opatrenia pri ohrození verejného zdravia. Novelou zákona č. 355/2007 Z. z. (zákonom č. 286/2020 Z. z.) bola výslovne vyjadrená už existujúca právomoc žalovaného nariaďovať opatrenia počas výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie (vyplýva to z § 4 ods. 1 písm. g/, resp. § 7 ods. 1 písm. j/). Žalovaný uviedol, že predmetnou novelou došlo k zmene povahy opatrení, ktoré vydával. Podľa § 59b zákona č. 355/2007 Z. z. sa opatrenia podľa § 12 alebo § 48 ods. 4 tohto zákona vyhlasujú všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý sa v prípade ak je vydaný žalovaným označuje názvom vyhláška. Podľa § 631 zákona č. 355/2007 Z. z. opatrenia žalovaného vydané v súvislosti s ochorením Covid-19 podľa § 12 alebo § 48 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. sa považujú za vyhlášky podľa § 59b zákona. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na názor Ústavného súdu SR (sp. zn. IV. ÚS 249/2021-58 zo dňa 11.05.2021), ktorý konštatoval, že od 14.10.2020 je súčasťou právneho poriadku SR aktuálne účinné ustanovenie § 59b zákona č. 355/2007 Z. z. a vyhlášky žalobcu sú teda všeobecne záväznými právnymi predpismi v zmysle čl. 123 Ústavy SR vydanými na základe špeciálneho delegačného ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z.

14. Duplikou zo dňa 24.06.2022 žalovaný reagujúc na repliku žalobcu zotrval na svojom názore a pokladal žalobu za neprípustnú a navrhol ju odmietnuť.

Napadnuté rozhodnutie

15. Žalovaný vydané opatrenie sp. zn.: OLP/8326/2020 zo dňa 14.10.2020 vydal ako príslušný orgán štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva z dôvodu ochorenia Covid-19 a nariadil podľa § 48 ods. 4 písm. c), d), e) a h) zákona č. 355/2007 Z. z. a § 7 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 15.10.2020 jednotlivé opatrenia a obmedzenia týkajúce sa špecifikovaných obchodných prevádzok, prevádzok poskytujúcich služby, stravovanie a ubytovanie ako aj prevádzok wellness služieb, fitness služieb a prevádzok divadelných, hudobných, filmových a iných umeleckých predstavení a hromadných podujatí.

Relevantné právne predpisy a právne posúdenie

16. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

18. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) SSP, na účely tohto zákona sa rozumie administratívnym konaním postup orgánu verejnej správy v rámci výkonu jeho pôsobnosti v oblasti verejnej správy pri vydávaní individuálnych správnych aktov a normatívnych správnych aktov.

19. Podľa § 3 ods. 1 písm. b) SSP, na účely tohto zákona sa rozumie rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka.

20. Podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP, na účely tohto zákona sa rozumie opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

21. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

22. Podľa § 7 písm. c) SSP, správne sudy nepreskúmajú všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 97 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

24. Podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

25. Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

26. Podľa čl. 123 Ústavy SR, ministerstvá a iné orgány štátnej správy na základe zákonov a v ich medziach môžu vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, ak sú na to splnomocnené zákonom. Tieto všeobecne záväzné právne predpisy sa vyhlasujú spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

27. Podľa čl. 129 ods. 6 Ústavy SR, Ústavný súd rozhoduje o tom, či rozhodnutie o vyhlásení výnimočného stavu alebo núdzového stavu a na toto rozhodnutie nadväzujúce ďalšie rozhodnutia boli vydané v súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom.

28. Podľa čl. 5 (Núdzový stav) ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z., v čase núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území, ktorým môže byť aj celé územie Slovenskej republiky, a to najviac v rozsahu podľa odseku 3 písm. a), b), e), g), h) alebo písm. j).

29. Podľa Čl. 1 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z., základnou úlohou verejnej moci v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu je vykonávať všetky potrebné opatrenia na obranu štátu a zachovanie jeho bezpečnosti, na ochranu života a zdravia osôb, na ochranu majetku, na dodržiavanie základných práv a slobôd, na odvrátenie ohrozenia alebo na obnovu narušeného hospodárstva, najmä riadneho fungovania zásobovania, dopravy a verejných služieb v obciach a na riadne fungovanie ústavných orgánov.

30. Podľa § 5 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z., úrad verejného zdravotníctva nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam podľa § 12 a opatrenia pri ohrozeniach verejného zdravia podľa § 48

ods. 4, ak ich treba vykonať v rozsahu presahujúcom územnú pôsobnosť regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

31. Podľa § 48 ods. 4 písm. a), c), d), e), h) zákona č. 355/2007 Z. z., úrad verejného zdravotníctva alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia nariaďuje opatrenia, ktorými sú: a) hygienická očista osôb a dekontaminácia terénu, budov, materiálu a dopravných prostriedkov, c) zákaz alebo obmedzenie styku časti obyvateľstva s ostatným obyvateľstvom pri hromadnom výskyte závažného ochorenia, d) zákaz alebo obmedzenie hromadných podujatí, e) zákaz alebo obmedzenie prevádzky zariadení, v ktorých dochádza k zhromažďovaniu osôb, h) varovné označenie objektov, ak sa na ne vzťahujú opatrenia podľa písmen a) až g).

32. Podľa § 59b ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z., ak je potrebné nariadiť opatrenia podľa § 12 alebo § 48 ods. 4 na celom území Slovenskej republiky, určitej časti jej územia alebo pre skupinu inak ako jednotlivu určených osôb, nariaďuje ich ministerstvo zdravotníctva [§ 4 ods. 1 písm. g)], úrad verejného zdravotníctva [§ 5 ods. 4 písm. k)] alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva [§ 6 ods. 3 písm. e)] všeobecne záväzným právnym predpisom.

33. Krajský súd v Bratislave ako správny súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci (§ 10, § 11 ods. 1 SSP) pred samotným meritorným posúdením veci v súlade s ust. § 97 SSP primárne skúmal splnenie zákonných procesných podmienok na konanie a rozhodovanie vo veci súdneho prieskumu napadnutého opatrenia žalovaného.

34. Na rozdiel od normatívnych právnych aktov, individuálny správny akt (po nadobudnutí právoplatnosti) vytvára hmotné právo medzi účastníkmi konkrétneho administratívneho konania a záväzne upravuje ich právne pomery, teda nemá všeobecnú záväznosť. Na uvedené nadväzuje aj právna úprava vymedzená v ust. § 32 ods. 3 SSP, v zmysle ktorej účastníkov správneho súdneho konania sú aj tí, ktorí boli účastníkmi administratívneho konania. Treba si uvedomiť, že preskúvanie rozhodnutia (opatrenia) orgánu verejnej správy môže konštituovať alebo deklarovať práva a povinnosti určitým fyzickým alebo právnickým osobám, alebo sa môže priamo dotýkať práv takýchto osôb. Pokiaľ tieto osoby mali v administratívnom konaní, v ktorom bolo vydané žalobou napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie postavenie účastníkov konania, mohli by byť na svojich subjektívnych právach dotknutí aj rozhodnutím správneho súdu. Preto všetky tieto osoby musia byť za každých okolností účastníkmi konania pred správnym súdom s čím je spojené aj ich základné procesné právo vyjadrovať sa ku všetkým skutočnostiam tvrdených v správnej žalobe. Jednou zo základných ideí rekonštrukcie správneho súdneho procesu bolo nezáušenie prístupu k správneému súdu, kedy de facto bol zvolený model opačný k právnej úprave Českej republiky, pri ktorom sa účastník administratívneho konania bez ďalšieho považuje za účastníka správneho súdneho konania s tým, že ak nemá záujem byť jeho účastníkom, musí mať možnosť sa účastníctva kvalifikovaným spôsobom vzdať. Z tohto aspektu žalobca opomenul jednu dôležitú skutočnosť (nakoľko žalobou napadnuté opatrenie považuje za spôsobilé prieskumu v správnom súdnicte), a to označiť všetkých účastníkov daného konania, teda všetkých účastníkov, ktorým bolo napadnuté opatrenia adresované, aby tak mohli naplniť svoje ústavou garantované práva účastníka súdneho konania. V opačnom prípade nastáva procesne absurdná situácia, kedy by správny súd rozhodoval o právach a povinnostiach neurčitého počtu subjektov, a títo by zároveň neboli účastníkmi tohto súdneho konania. Nie je preto na mieste komparácia právnej úpravy Českej republiky, kde všeobecný predpis o správnom konaní pozná inštitút tzv. „opatření obecní povahy“ (§ 171 a nasl. zákona č. 500/2004 Sb.) a zákon priamo zakladá právomoc správneho súdu tieto akty preskúmať (§ 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní). Právomoc správneho súdu v SR je možné založiť iba zákonom, nie rozhodnutím Ústavného súdu SR o hybridnej povahe konkrétneho preskúmaného správneho aktu (Z povahy moci veřejné plyne, že nerozumí se sama sebou, nýbrž že musí se zakládati na právní normě. Ústavní listina obsahuje v §§ 89 a 90 pozitivní ustanovení, z nichž jest patrno, že výsostná pravomoc může se zakládati jen na zákoně a toliko podrobná úprava může býti svěřena moci nařizovací. Z této základní zásady sluší vycházeti při posuzování otázky, zdali je možno rozhodovací pravomoc úřední, která je zřejmě pravomocí výsostní, založiti na analogii. Odpověď může býti ovšem jen záporná - Boh. A 5753/1926 rozhodnutí sp. zn. 11916/26 zo dňa 09.06.1926). Taká interpretácia práva ide v priamom protiklade so zákonom - § 1aa zákona č. 575/2001 Z. z. v spojení s § 7 písm. c) SSP.

35. Správny súd poukazuje na to, že ust. § 7 písm. c) SSP vylučuje právomoc správneho súdu pri preskúvaní všeobecne záväzných právnych predpisov (normatívnych právnych aktov). Dôvody pre vyňatie vecí uvedených v § 7 SSP zo súdneho prieskumu sú však predovšetkým procesného charakteru. Ide najmä o aplikáciu zásady subsidiarity súdneho prieskumu a negáciu tých verejno-správnych vecí, pri ktorých nie je daný priamy dotyk na subjektívnych právach alebo sú spojené s inými než právnymi odbornými otázkami. Primárnym účelom správneho súdnictva je poskytovanie ochrany subjektívnym právam fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 2, § 5 ods. 2). Priamy dotyk na týchto právach je u fyzických a právnických osôb procesnou podmienkou spojenou s unesením ich aktívnej žalobnej legitímácie. O priamom dotyku na subjektívnych právach však možno hovoriť v zásade len pri individuálnych správnych aktoch, teda takých, ktoré majú konkrétneho adresáta. Z tohto dôvodu preto správne súdnictvo vo všeobecnosti neposkytuje ochranu vo vzťahu k všeobecne záväzným právnym predpisom orgánov verejnej správy. Adresátom týchto predpisov je totiž v zásade neurčitý počet osôb. Jedinou výnimkou v tomto smere však naďalej zostáva preskúvanie zákonnosti všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy v zmysle § 357 až 367 SSP. Pokiaľ preto zákon v § 3 ods. 1 písm. a) SSP spája administratívne konanie aj s vydávaním normatívnych správnych aktov, je nutné pod týmto rozumieť práve všeobecne záväzné nariadenia obcí, miest, mestských častí a samosprávnych krajov. Vzhľadom na to, že pri všeobecne záväzných právnych predpisoch nemožno vo vzťahu k ich adresátovi hovoriť o priamom dotyku na subjektívnych právach, aktívnu žalobnú legitímáciu pri preskúvaní zákonnosti všeobecne záväzných nariadení zákon zveruje vo všeobecnosti prokurátorovi a po novom pri ochrane verejného záujmu v oblasti životného prostredia aj zainteresovanej verejnosti (§ 359). Na preskúvanie súladu všeobecne záväzného nariadenia s Ústavou však je naďalej výlučne oprávnený len Ústavný súd SR v zmysle čl. 125 ods. 1 písm. c) a d) ústavy. Takýto model pritom prešiel aj kontrolou ústavnosti (nález Ústavného sudu SR, sp. zn. PL. ÚS 2/2013 z 12. novembra 2014).

36. Ako už konštatoval kompetenčný senát Najvyššieho súdu SR v uznesení spis. zn. 1KO/36/2020 zo dňa 25.05.2021: „Pokiaľ preto zákon v § 3 ods. 1 písm. a) SSP spája administratívne konanie aj s vydávaním normatívnych správnych aktov, je nutné pod týmto rozumieť práve všeobecne záväzné nariadenia obcí, miest, mestských častí a samosprávnych krajov. Vzhľadom na to, že pri všeobecne záväzných právnych predpisoch nemožno vo vzťahu k ich adresátovi hovoriť o priamom dotyku na subjektívnych právach, aktívnu žalobnú legitímáciu pri preskúvaní zákonnosti všeobecne záväzných nariadení zákon zveruje vo všeobecnosti prokurátorovi a po novom pri ochrane verejného záujmu v oblasti životného prostredia aj zainteresovanej verejnosti (§ 359). Na preskúvanie súladu všeobecne záväzného nariadenia s Ústavou SR však je naďalej výlučne oprávnený len Ústavný súd SR v zmysle čl. 125 ods. 1 písm. c) a d) ústavy. Takýto model pritom prešiel aj kontrolou ústavnosti (pozri nález Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 2/2013 z 12. novembra 2014). (FEČÍK, Marián. § 7 [Negatívne vymedzenie právomoci správnych súdov]. In: BARICOVÁ, a kol. Správny súdny poriadok. 1. vydanie. Bratislava: Nakladateľství C. H. Beck, 2017, s. 119.). Ako vyplýva zo zákona č. 355/2007 Z. z. aj „napadnutých“ vyhlášok ÚVZ SR možno ich jednoznačne považovať za všeobecne záväzné právne predpisy. Nesprávne resp. neúplné sa javí tvrdenie okresného súdu, že ide o správne akty a preto ich majú preskúmať správne súdy. Ustanovenie § 3 ods. 1 SSP ale dlhodobo i teória správneho práva totiž akty verejnej správy delí na normatívne správne akty a individuálne správne akty. Avšak ako je uvedené vyššie spomedzi normatívnych právnych aktov prieskumu prostredníctvom správnych súdov podliehajú len všeobecne záväzné nariadenia vydávané orgánmi samosprávy, lebo sú osobitne upravené v SSP a aj samotné znenie § 7 písm. c) SSP toto predpokladá.“

37. V preskúvanej veci je kľúčovou otázkou prípustnosti súdneho prieskumu napadnutého opatrenia. V správnom súdnictve je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe správnej žaloby podmienené princípom generálnej klauzuly s negatívnym výpočtom, z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 7 SSP). Podľa § 7 písm. c) SSP, správne súdy nepreskúmajú všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri posudzovaní prípustnosti súdneho preskúmania rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy je v zmysle uvedeného ustanovenia § 7 písm. c) SSP správny súd povinný posúdiť, či žalobou napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie, nie je normatívnym aktom, pričom jedinou výnimkou, kedy SSP umožňuje súdny prieskum normatívnych

aktov, je preskúmanie zákonnosti všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy. Pokiaľ teda zákon v ustanovení § 3 ods. 1 písm. a) SSP spája administratívne konanie aj s vydávaním normatívnych správnych aktov, je nutne pod týmto rozumieť práve všeobecne záväzné nariadenia obcí, miest, mestských častí a samosprávnych krajov. O takýto prípad však v prejednávanej veci nejde. Primárnym účelom správneho súdnictva je poskytovanie ochrany subjektívnym právam fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. K priamemu dotyku na subjektívnych právach dochádza v zásade len pri individuálnych správnych aktoch, teda takých, ktoré majú konkrétneho adresáta. Z toho dôvodu správne súdnictvo vo všeobecnosti neposkytuje ochranu vo vzťahu k všeobecne záväzným právnym predpisom verejnej správy, keďže ich adresátom je neurčitý počet osôb.

38. Správny súd konštatuje, že je zrejmé, že napadnuté opatrenie je výsledkom procesu tvorby práva, lebo ho vydáva žalovaný ako príslušný orgán štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva v medziach zákona, konkrétne na základe zákonného splnomocnenia v ustanovení § 5 ods. 4 písm. j) a k) zákona č. 355/2007 Z. z. Preskúmané napadnuté opatrenie sa vzťahuje na neurčitý počet adresátov rovnakého druhu v súvislosti s obmedzeniami prevádzok, služieb a hromadných podujatí. Napadnuté opatrenie nekonkretizuje subjekty, ktorým je určené, čo je v opatrení aj vyjadrené slovnými spojeniami „prevádzky verejného stravovania sú súčasne povinné dodržiavať“, „prevádzky obchodných domov sú súčasne povinné“, „pri usporadúvaní hromadných podujatí je potrebné dodržať nasledovné povinnosti“. Obsahom napadnutého opatrenia sú jednotlivé opatrenia, zákazy a nariadenia - obmedzenia základných práv a slobôd, a to z dôvodu zamedzenia šírenia pandémie ochorenia COVID-19. Napadnuté opatrenie je normatívnym aktom vydaným žalovaným ako orgánom verejnej správy na úseku ochrany verejného zdravia. Správny súd poukazuje na právny názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S 129/2020-9 zo dňa 25.08.2020, v zmysle ktorého správny súd odmietol žalobu o preskúmanie zákonnosti Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR sp. zn. OLP/3172/2020 zo dňa 17.04.2020 s odôvodnením „...Opatrenie ÚVZ má podľa správneho súdu charakteristické znaky normatívneho správneho aktu, ktorým je najmä jeho všeobecnosť a abstraktnosť, ktoré vyjadrujú, že sa nevzťahuje na konkrétne individuálne určené osoby či situácie, ale naopak, okruh jeho adresátov resp. situácií, ktoré upravuje je neurčitý...“. V zmysle takto uvedeného právneho názoru, s ktorým sa správny súd plne stotožňuje, nie je prípustný súdny prieskum napadnutého opatrenia, nakoľko sú dané rovnaké znaky normatívneho aktu, a to všeobecnosť a abstraktnosť.

39. Žalovaný napadnuté opatrenie vydal a konal v rozsahu svojej zákonnej kompetencie, pričom charakter napadnutého opatrenia nie je individuálny, konkrétny, charakteristický pre individuálny správny akt. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 6Sžk/11/2019 zo dňa 15.10.2020 vyslovil názor, že normatívny správny akt, ktorý nie je rozhodnutím a contrario, nepodlieha súdnemu prieskumu podľa čl. 46 ods. 2 prvej vety Ústavy SR, a to ani v prípade, ak sa týka základných práv a slobôd. Napadnuté opatrenie nie je individuálne adresované žalobcovi, ani konkrétnym adresátom, ale upravuje práva a povinnosti vo vzťahu k subjektom, ktoré sú označené vo všeobecnosti, bez ohľadu na určitého, individuálne určeného adresáta. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 6Sžk/11/2019 dal do pozornosti, že zákony, resp. podzákonné normy upravujú práva a povinnosti subjektov, ktoré nie sú vymedzené adresne, ale všeobecne. Tak je tomu aj v napadnutom opatrení, ktoré nariaďuje opatrenia, obmedzenia v súvislosti s činnosťou prevádzok, služieb a hromadných podujatí z dôvodu ochrany verejného zdravia. Preto nie je možné odvodiť charakter individuálnosti napadnutého opatrenia (pri akceptácii opatrenia ako zmiešaného správneho aktu), nakoľko okruh dotknutých subjektov je určený všeobecne, sú nimi fyzické ako aj právnické osoby na území celej Slovenskej republiky, ktoré sú priamo dotknuté zákazmi, povinnosťami a obmedzeniami, bez individuálne určeného adresáta.

40. Normatívne správne akty sú výsledky normotvorného (právo tvorného) procesu, ktorý je regulovaný inými všeobecne záväznými predpismi. Majú svoju právnu silu, ktorá určuje ich postavenie v hierarchii právnych predpisov. Normotvorné oprávnenie orgánov štátnej správy vyplýva z čl. 123 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého tieto orgány na základe zákonov a v ich medziach môžu vydávať všeobecne záväzné predpisy, ak sú na to splnomocnené zákonom. Napadnuté opatrenie žalovaného všetky vyššie uvedené atribúty spĺňa, a preto je podľa správneho súdu všeobecne záväzným právnym predpisom v zmysle čl. 123 Ústavy SR. Aj v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžk/11/2019 zo dňa 15.10.2020, nie je možné subsumovať normatívne akty orgánov štátnej správy do rozsahu preskúmanej činnosti v správnom súdnictve, ktorý vymedzuje Správny súdny poriadok; neexistuje právny inštitút, ktorý by umožňoval súdnemu prieskumu opatrení všeobecnej povahy tak, ako je to v českom právnom poriadku (za splnenia zákonných podmienok). Jedinou zákonnou výnimkou, kedy

správny súd v slovenskom právnom poriadku má právomoc preskúmať normatívne akty, je prieskum všeobecne záväzných nariadení obcí, miest, mestských častí a samosprávnych krajov.

41. V zmysle Uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 37/2015 zo dňa 17.06.2015 „Právomoc súdom preskúmať zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy je primárne ústavná, založená priamo ustanovením čl. 142 ods. 1 časť vety za bodkočiarkou ústavy, aby na to bol potrebný zákon. Právomoc preskúmať zákonnosť opatrení alebo iných zásahov akýchkoľvek orgánov verejnej moci, nie je originálne ústavná, ale vyžaduje si výslovné zákonné ustanovenie, ktoré takúto právomoc súdom zverí. Ustanovenie čl. 46 ods. 2 ústavy výslovne zaručuje len právo na prieskum zákonnosti „rozhodnutí“, čím sa zreteľne odlišuje od čl. 142 ods. 1 ústavy. Preto nie je zrejmé, prečo by malo byť na základe tohto ustanovenia nevyhnutné pripustiť preskúmanie aj aktu typu „opatrenia všeobecnej povahy“, ktorý v právnom poriadku SR nie je pozitívne upravený.“ Z uvedeného vyplýva, že súdny prieskum v správnom súdnictve, pri preskúvaní opatrení všeobecnej povahy, je limitovaný.

42. Vychádzajúc z citovaných článkov Ústavy SR a ustanovení SSP, upravujúcich právomoc súdov v správnom súdnictve, môže byť predmetom správneho súdneho preskúmania také rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktoré vydal orgán verejnej správy v administratívnom konaní, ktoré je formálne označené ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považované podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy, alebo povinnosti fyzickej a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka. Opatrenie orgánu verejnej správy je preskúmateľné správnym súdom, ak ide o správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy, alebo povinnosti fyzickej osoby, a právnickej osoby priamo dotknuté.

43. K obmedzeniu základných práv a právom chránených záujmov napadnutým opatrením správny súd zdôrazňuje, že žalobca v žalobe neuviedol, že mu boli obmedzené vlastné subjektívne práva, alebo právom chránené záujmy. Z obsahu žaloby je podľa správneho súdu zrejmé, že žalobca sa v podstate domáha preskúmania súladu napadnutého opatrenia ako všeobecne záväzného právneho predpisu, teda podzákonnej právnej normy s Ústavou SR, čo však správny súd neprislúcha. Na súdny prieskum ústavnosti normatívnych aktov je oprávnený podľa čl. 125 ods. 1 písm. c) a d) alebo čl. 129 ods. 6 Ústavy SR výlučne Ústavný súd SR. Správny súd rovnako konštatuje, že v prípade vydania rozsudku v jednom z dvoch alternatívne navrhovanom znení, ktoré žalobca uviedol v žalobnom návrhu, by tento rozsudok bol nevykonateľný, nakoľko správny súd nemá právomoc vydať rozhodnutie, ktorým by všeobecne záväzné napadnuté opatrenie zrušil alebo ktorým by rozhodol, že všeobecne záväzné napadnuté opatrenie je nezákonné.

44. Správny súd rozumie požiadavku, že ochrana základných práv a slobôd v čase pandemickej krízy si zaslúži osobitnú pozornosť, avšak poukazuje na to, že žalobcom zvolený právny prostriedok ochrany jeho práv - podanie všeobecnej správnej žaloby, nie je, v kontexte príslušných ustanovení SSP, prípustný. Správny súd nie je, v zmysle jemu zákonom zverených právomocí, oprávnený o veci konať a rozhodovať.

45. Správny súd zastáva názor, že napadnuté opatrenie žalovaného je treba pokladať za všeobecne záväzný právny predpis, a to aj s poukazom na zákonnú právnu úpravu vyplývajúcu z prijatej novely zákona č. 355/2007 Z. z., ktorá jednoznačne ustanovuje, že žalovaným vydané opatrenia v súvislosti s ochorením COVID-19 majú charakter všeobecne záväzných právnych predpisov (došlo k zmene povahy takýchto žalovaným vydávaných opatrení) a preto v zmysle ust. § 7 písm. c) SSP nie je preskúmateľné správnym súdom. Podľa čl. 125 ods. 1 písm. c) a d) Ústavy Slovenskej republiky má na to právomoc výlučne len Ústavný súd Slovenskej republiky. Všeobecná právomoc správneho súdnictva vyplýva z čl. 142 ods. 1 ústavy, v zmysle ktorého: „Súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.“ Určujúcim pre rozsah právomocí správneho súdnictva je obsah čl. 46 ods. 2 ústavy: „Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanovuje inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.“ Tento článok súčasne vymedzuje aj vzťah správneho súdnictva k ústavnému súdnictvu a k právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorého kompetencie fungujú na princípe subsidiarity (čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky) s tým, že podľa jej čl. 46 ods. 4 podmienky a podrobnosti súdnej a inej právnej ochrany ustanoví zákon. Týmto zákonom, z hľadiska súdneho prieskumu, je Správny

súdny poriadok. Z čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky teda vyplýva nárok na preskúmanie iných než individuálnych správnych aktov, keď citované ustanovenie vyslovene zaručuje len právo na prieskum zákonnosti rozhodnutí. Zákon č. 153/2011 Z. z. upravuje rozsah pôsobnosti prokuratúry pri výkone dozoru nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy, orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, štátnymi orgánmi a inými právnickými osobami, ktorým osobitný zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Právnym prostriedkom dozoru nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov je aj návrh generálneho prokurátora na začatie konania pre ústavným súdom o súlade právnych predpisov (rozhodnutie NS SR spis. zn. 10Sžo/120/2015).

46. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd dospel k záveru, že napadnuté opatrenie žalovaného nie je spôsobilým predmetom preskúmania správnym súdom, nakoľko zákon takúto právomoc správneho súdu *expressis verbis* nezveruje, a právomoc na jeho preskúmanie je Ústavou SR zverená Ústavnému súdu Slovenskej republiky. Ustanovenie § 7 SSP vymedzuje negatívne procesné podmienky týkajúce sa predmetu súdneho prieskumu, ktoré správny súd skúma *ex offio* zo skutočností vyplývajúcich zo žaloby. Skúmanie procesných podmienok je súčasťou zásady oficiality a správny súd ho vykonáva z úradnej povinnosti s tým, že nedostatok právomoci správneho súdu je neodstrániteľnou prekážkou konania, ktorého následkom vo všeobecnosti je zastavenie súdneho konania. V posudzovanej veci správny súd po skúmaní procesných podmienok podľa § 97 SSP ale rozhodol, že žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti napadnutého opatrenia žalovaného je potrebné podľa § 98 ods. 1 písm. g) SSP odmietnuť, pretože napadnuté opatrenie je vylúčené z preskúmania správnym súdom.

47. Poukazujúc na vyššie uvedený záver správneho súdu je zrejmé, že postupom správneho súdu v prejednávanej veci a jeho rozhodnutím o odmietnutí správnej žaloby nemohlo dôjsť k porušeniu zákazu „*denegatio iustitiae*“, teda k odmietnutiu spravodlivosti. Pod pojmom odmietnutie spravodlivosti, resp. odňatie možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Správny súdny poriadok (predtým Občiansky súdny poriadok), (pozri napríklad rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 102/2001 z 27. septembra 2001). V prejednávanej veci, ako už súd vyššie konštatoval, nie je daná právomoc správneho súdu na preskúmanie napadnutých uznesení vlády SR (vyhlášok ÚVZ), pričom sa jedná o rozhodnutie vydané iným než orgánom verejnej správy, čo je esenciálnym základom konania o všeobecnej žalobe v zmysle Správneho súdneho poriadku majúceho základ v čl. 46 ods. 2 Ústavy SR. Právomoc preskúmať napadnuté opatrenie bola Ústavou SR zverená Ústavnému súdu SR. Odmietnutím správnej žaloby v dôsledku neodstrániteľnej prekážky konania, akým je nespôsobilý predmet preskúmania, nemôže preto dôjsť k porušeniu procesných práv žalobcu, ktoré má ako účastník konania podľa SSP. Správny súd môže konať, vec prejednať a rozhodnúť len v prípade, ak sú splnené všetky procesné podmienky konania, ktoré je správny súd povinný skúmať počas celého konania z úradnej povinnosti a robiť vhodné opatrenia na prípadné odstránenie nedostatku procesných podmienok konania, ktoré sú odstrániteľné. V prípade, že prejednávaniu a rozhodnutiu veci bránia neodstrániteľné prekážky konania, ako je to i v tejto posudzovanej veci, nezostáva správneho súdu iné, len žalobu odmietnuť, prípadne konanie zastaviť. Postúpenie veci Ústavnému súdu Slovenskej republiky ako orgánu verejnej moci s právomocou preskúmať napadnuté uznesenia vlády SR, správnym súdom nie je možné, pretože konanie pred ústavným súdom nemožno začať tak, že všeobecný súd, do sústavy ktorých v súčasnosti patrí aj správny súd, vec postúpi ústavnému súdu (bližšie pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 12/1995 z 18. januára 1995). Ústava Slovenskej republiky v súčasnosti ustanovuje len jeden spôsob začatia konania pred ústavným súdom, a to návrh na začatie konania (článok 130 ods. 1 a 2). Uvedený spôsob začatia konania pred ústavným súdom podrobnejšie upravuje zákon č. 314/2018 o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žiaden iný spôsob začatia konania pred ústavným súdom nie je možný. Z uvedeného dôvodu nemôže správny súd po odmietnutí žaloby postúpiť vec Ústavnému súdu SR, keďže toto konanie je možné začať len na návrh oprávneného subjektu podľa ust. § 189 zákona č. 314/2018 Z. z.

48. Záverom správny súd uvádza, že zamietol aj návrh žalobcu na prerušenie konania, a to práve vzhľadom na skutočnosť, že správny súd pred meritórnym rozhodnutím skúmal procesné podmienky konania a dospel k záveru, že v danom prípade nie je daná právomoc správneho súdu na konanie vo veci.

49. O nároku na náhradu trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko žaloba bola odmietnutá.

50. Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať kasačnú sťažnosť. Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia súdu. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 443 SSP).

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).